

● RAČUNALNIŠKI KROŽEK NA OŠ KAREL DESTOVNIK-KAJUH

RAČUNALNIŠKO ZNANJE POSTAJA NUJA

Danes se v osnovno šolo vpisujejo učenci, ki se bodo zaposlili okrog leta 2000. Težko je predvideti, česa vse moramo te otroke naučiti, da se bodo po končanem šolanju ustvarjalno vključili v delo. Toda glede na spremembe, ki se že nekaj časa dogajajo v preoblikovanju delovnih procesov na skoraj vseh področjih človekove dejavnosti, lahko že danes trdimo, da se bo vsakdo od današnjih osnovnošolcev tako ali drugače srečal z računalništvom.

To je nekaj misli iz načrta, ki so ga pripravili na OŠ Karel Destovnik-Kajuh in v katerem opisujejo, kako nameravajo opremiti svojo računalniško učilnico. Poleg konkretnih podatkov o tem, kaj vse bi potrebovali, so natančneje razložili tudi pomen računalništva za naš mladi rod in s tem seveda tudi za našo prihodnost. Ta načrt je namreč hkrati tudi del prošnje, ki jo šola pošilja

krožek, prizadeva si tudi zbrati denar za opremo njihove računalniške učilnice.

Računalniški krožek, ki je enkrat na teden v fizikalni učilnici, traja po dve šolski uri, redno obiskuje 12 učencev šestega, sedmega in osmega razreda te in še nekaterih drugih osnovnih naših občin; občasno pa jih prihaja tudi več. K sodelovanju so pritegnili štiri zunanje mentorje, (magistra računalništva Primoža Jakopina in Vladislava Rajkoviča, študenta elektrotehnike Andreja Pajniča in dipl. inž. elektrotehnike Mira Sobočana), ki to počnejo zastonj, zato da pomagajo mladim. Program so pripravili po učnem načrtu za fakultativni predmet, in sicer za pol leta, zdaj pa ga sproti dopolnjujejo.

Po podatkih, ki jih je Tihomil Šlenc dobil na Zvezi organizacij za tehnično kulturo Slovenije, obstaja v naši republiki še 11 takih krožkov. Da bi zvedel, kako le-ti delajo, odkod dobivajo denar, kakšni otroci jih obiskujejo, kako so prišli do opreme in podobno, je vsem tem krožkom poslal vprašalnik, vendar jih je nanj odgovorilo le osem. Iz odgovorov je bilo mogoče razbrati, da so ti krožki skromno opremljeni. Če torej vemo, da navadno obiskuje krožek 15 do 20 učencev, lahko kaj hitro zračunamo, da število osnovnošolcev, ki prek šolskih krožkov pridobivajo računalniško znanje, ni ravno veliko. Res je, da imajo nekateri svoje hišne računalnike, toda še vedno so dostopni le izbrancem, pa ne samo zaradi prepovedane uvoza, temveč tudi zaradi cene. Vemo pa da je stalščice ZSMS tako: »Vsi mladi imajo pravico poleg svoje osnovne

usmeritve dobiti tudi primeren obseg računalniškega znanja.« Toda kako naj v krožek sprejme večje število otrok, če ni opreme, ni denarja... Navdušeni za računalništvo pa so domala vsi mladi.

V okviru računalniškega krožka so učenci spoznali zgodovino, zgradbo, delovanje in uporabo računalnika, obiskali so ekonomsko fakulteto in fakulteto za elektrotehniko ter sejem mikroročalništva na Gospodarskem razstavišču.

O vsem tem, pa tudi o delu računalniškega krožka in o računalništvu nasploh so pisali spise, za katere so prejeli priznanje občinske raziskovalne skupnosti. Miha je zapisal: »Seznamitev z računalnikom je bil velik dogodek zame in ga ne bom pozabil.« Irena pravi: »Igrice so še posebej priljubljene, vendar se mnogokrat zgodi, da nam jih tovariš prepove, ker ne poslušamo in smo v mislih bolj pri igri kot pri delu.« Asja razmišlja: »Med nami je računalnik zelo priljubljen zato, ker hitro računa, ne pozablja, se ne utruji in se ne zmoti.«

KAKŠNA NAJ BI BILA RAČUNALNIŠKA UČILNICA

Na OŠ Karla Destovnika-Kajuha so si računalniško učilnico zamislili takole: v njej naj bi bilo sedem kompletov (mikroročalnik, TV sprejemnik in kasetni magnetofon), tiskalnik z možnostjo priključitve na mikroročalnik, storkovna literatura in učni pripomočki (diapozitivi, grafoskopske folije); šola že ima video rekorder, barvni televizor in responder. Z namestitvijo vse te opreme v istem prostoru bi bilo mogoče izvajati pouk na sodoben in didaktično ustrezen način; hkrati bi tako urejena računalniška učilnica služila tudi za pouk drugih predmetov, za razne tečaje in seminarje (tudi za de-

lovne organizacije), namenjena pa bi bila tudi zabavi učencev (video igre). Za zdaj imajo le dva računalnika Sinclair Spectrum in šest malih televizorjev.

»Krožek bi se lahko v nekaj letih razvil v računalniški klub, ki bi deloval v okviru kluba mladih tehnikov,« razmišlja Tihomil Šlenc. Toda šola nima denarja za

mogoče še starši primaknili kak dinar.

RAČUNALNIK — PODALJŠEK ROK IN MOŽGANOV

Medtem ko ima v razvitem svetu že vsak otrok svoj računalnik, poznajo ga celo v predšolskih ustanovah, pri nas še vedno ra-

Na 8. srečanju mladih tehnikov Slovenije, ki je bilo letos 26. maja v Novi Gorici, so se mladi pomerili tudi v računalništvu. Zmagala sta Tomaž Slivnik iz OŠ Prežihov Voranc in Roman Flegler iz OŠ Karel Destovnik-Kajuh. To je vsekakor lep uspeh za mlade računalniške navdušence štepanjske osnovne šole.

da se z zbiranjem denarja po delovnih organizacijah pride do računalniške opreme. Toda boljše

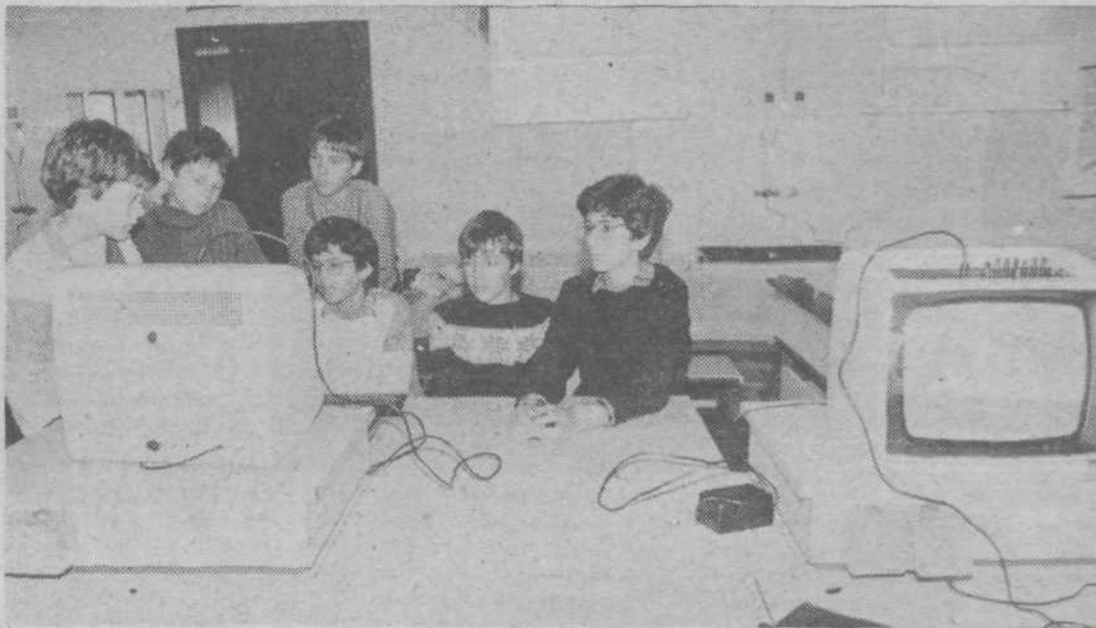
25 LET

Naše skupnosti

delovnim organizacijam, da bi ji pomagale pri opremiti učilnice. Osnovna šola Karel Destovnik-Kajuh je edina šola v naši občini in ena izmed redkih šol v Ljubljani in tudi v Sloveniji, ki ima računalniški krožek.

NAVDUŠENJE NAD RAČUNALNIŠTVOM

Računalniški krožek so na tej osnovni šoli ustanovili v letošnjem šolskem letu, pobudo za to pa je dal Tihomil Šlenc, pomočnik ravnatelja na tej šoli in tudi sam vnet ljubitelj računalništva. Prevzel je vsa organizacijska opravila, poiskal je mentorje za

Ker je računalnikov premalo, lahko naenkrat delata le dva učenca, drugi pa opazujejo (Foto: D. J.)

nakup računalniške opreme. Da bi nabavili stvari, ki so jih predvidevali v svojem načrtu, bi potrebovali še okoli 500.000 dinarjev. Njihovi prošnji za pomoč so se odzvali občinska izobraževalna skupnost, Slovenijales-tovz Trgovina, Saturnus-tozd Embalaža, Totra, Gospodarska banka Ljubljana, Iskra-tozd Televizorji, Institut Jožef Stefan, občinska raziskovalna skupnost jim bo denar nakazala v teh dneh, prispevke za računalniško opremo pa so obljubile tudi krajevne skupnosti Štepanjskega naselja, občinski sindikalni svet, Litostroj, Iskra Delta in še nekateri drugi.

Če bi jim uspelo ustanoviti tako zamišljeno računalniško učilnico, potem bi korček organizirali v več skupinah, tudi za mlajše šolarje, k sodelovanju bi povabili več mentorjev. Lahko bi ga obiskovali tudi učenci drugih osnovnih šol, le dogovoriti bi se bilo treba o tem, koliko naj kdo prispeva za delovanje krožka. Razmišljajo tudi o tem, da bi

zmišljamo, ali je potreben ali ni. »Otrok pa bi moral že danes spoznati, da bo računalnik ali pa računalniško vodeni stroj njegov delovni pripomoček, podaljšek njegovih rok in možganov, ne pa nekaj, kar je samo za izobražene izbranice,« pravi Tihomil Šlenc.

Kljub besedni podpori ki jo je računalništvo deležno pri družbenopolitičnih organizacijah in v gospodarstvu, pa njegovo uvajanje v osnovne šole v današnjih dneh, ko zmanjkuje denarja na vseh koncih in krajih, ne bo lahko. V marsikateri delovni organizaciji že kar naprej odklonijo kakršnekoli prošnjo za denarno pomoč. V zasebnih pogovorih s predstavniki podjetij je moč celo slišati: »Kaj imamo mi od tega, če damo denar. Nismo računalniška organizacija.« Drugi se izgovarjajo takole: »Za letos smo denar že razporedili.« So pa tudi taki, ki sodijo, da za šolstvo že tako plačujemo, naj torej šole financirajo računalniške krožke.

Najbrž res ni najboljši način,

poti v tem trenutku ni videti. Kajti nekaj je gotovo: čez deset let ali še prej bo poznavanje osnov računalništva prav tako potreba, kot sta zdaj pisanje in branje. Zato naj na resnost položaja opozorimo tudi z besedami, izrečenimi na republiški konferenci ZSMS v letošnjem letu. Mladi so dejali takole:

»V svetovni družbenoekonomski razporeditvi sil stopnja razvoja mikroelektronike povečuje prepad med razvitimi in nerazvitimi in postaja bolj neposredno sredstvo za nadaljevanje ekonomske in vsakršne dominacije držav nad državami, razredov nad razredi, bogatih nad revnimi. Zato podružbljanje računalniškega znanja in uvajanje mikroelektronske tehnologije ni zgolj prestižnega pomena, temveč vprašanje bodočnosti družbe in konkurentnosti v mednarodni delitvi dela. Ni pretirana trditev, da to pomeni tudi vprašanje preživetja te družbe.«

DARJA JUVAN

● NEMIR MOŠČANSKIH ŠPANCEV

Kako preprečiti mladinsko delikvenco

V torek 12. junija je bil v prostorih KS Selo in Moste na Zaloški zanimiv sestanek dokaj pisane družine. Sestali so se predstavniki DPO in društev Sela in Most, knjižnice Jožeta Mazovca, centra za socialno delo v Mostah in inštituta za kriminologijo v Ljubljani. Namen sestanka je bil obravnavati rezultate raziskave inštituta za kriminologijo pri delu z moščansko mladino ter dogovor za delo v bodočnosti.

V sklopu širše raziskave med mladimi v Ljubljani (KS Dravje, MC Zg. Šiška, Kersnikova) se je inštitut za kriminologijo začel zanimati za »moščanske špance«, kot so krajani imenovali skupino mladih, ki so se zbirali pri KD Španski borci. Ti mladi so s svojim obnašanjem motili mimoidoče in osebe v domu, tako da je večkrat prišlo do intervencije milicnikov. Da bi se »stanje« izboljšalo, je prišlo do sodelovanja med omenjenim inštitutom, centrom za socialno delo in OK ZSMS Lj. Moste-Polje, ki so se skupaj začeli ukvarjati s to skupino mladih. Najprej je bil v KD Španski borci organiziran koncert, po njem pa je bila v dvorani razprava z obiskovalci, in sicer o vsem, kar jim moti. V njej je prišlo do izraza nezadovoljstvo mladih samih s sabo, z ZSMS, milico in družbo nasploh. Po tem je bil še večkrat pripravljen pogovor milicnikov s »prizadetimi« mladinci, kar je pripeljalo do izboljšanja odnosov in medsebojnega razumevanja. Strokovnjaki s centra in inštituta ter mladinci z OK ZSMS so začeli hoditi med »moščanske špance« na njihovo zbirališče ter se z njimi pogovarjali, organizirani pa so bili tudi tedenski delovni sestanki z njimi v mladinski sobi na sedežu OK ZSMS na področju pohodništva in rostovoljnega dela. Pohodna brigada ni uspela, nekaj več sreče pa je imel center za MDA. Ta aktivnost je živel kar leto dni, naker je začela zamirati. V knjižnici J. Mazovca, kamor so bili nato usmerjeni, so začeli delati materialno škodo in so jim zato gostoljubje odbili.

V nadaljnjem pogovoru, kaj in kako naprej, je bilo poudarjeno naslednje:

- težave so s prostori za mlade, saj povsod prevladuje kratkovidni finančni interes lastnikov;
- okolica vsako drugačnost mladih že označuje za delikvenco;
- odrasli naj bi bili pripravljeni biti med mladimi, preden je prepozno;

- strokovnjaki iz centra za socialno delo inštituta za kriminologijo ter strokovnjaki podobnih institucij bi morali biti večkrat »med ljudmi« in neprestano sodelovati z ZSMS in s SZDL;

- zakaj take finančne težave knjižnice J. Mazovca v kulturnem domu, ki bi rada zaposlila nekaj strokovnjakov (čitalnica, glasbena soba itd.) za delo z mladimi, pa jih zaradi pomanjkanja denarja ne more; in ne nazadnje — odnosi v širši družbi, ki mlade dostikrat kar pehajo v delikvenco.

Ob koncu so se dogovorili, da se jeseni ponovno sestanejo v KD Španski borci na »delovnem sestanku«, na katerem bodo mladi prikazali svoje dosežke. Vsa dogajanja centra in inštituta je treba posredovati ZSMS in SZDL, saj vedno bolj ugotavljamo, da današnje oblike dela teh dveh frontnih organizacij današnje mladine več ne privlačijo, kar pomeni, da bi kazalo spremeniti oblike in vsebino dela.

Dodajmo še to, da so prisotni izrazili željo o pridobitvi prostorov bifeja VVU Partizan, kjer bi se dalo z mladimi načrtno in strokovno delati. Pridobitev teh prostorov pa je odvisna od mobilnosti in zagnanosti družbenopolitičnih organizacij v naši občini. Upamo, da jim bo uspelo, saj bi se trud več kot obrestoval. Ne pozabimo, da je problem mladine pravzaprav problem prihodnosti.

BORIS KONONENKO

Obrambni dan mladih — sestavni del podružbljanja SLO in DS

V marsikateri naši šoli je obrambno-vojaški pouk, kot vsi neklasični šolski predmeti, omejen le na poznavanje vojaških veščin oziroma stroke, nepovezan z drugimi predmeti, še manj pa s celotnim življenjem v šolski okolici. Sam obrambni dan kot zaključek obrambne vzgoje v šolskem letu, pa je postal le zanimiv športni dan.

V šoli Edvarda Kardelja so se zavedali te pomanjkljivosti in pripravili obrambni dan kot celovito akcijo svojega družabnega okolja. S polno entuziazma se je naloge lotil upokojeni učitelj te šole tovariš Krevh.

V enem dnevu organizirano, predvsem pa vsebinsko dosledno »zaposliti« okrog 700 učencev višjih razredov vse šole je zahtevalo niz tehničnih, organizacijskih in vsebinskih priprav, ki so jih narekovali zastavljeni cilji: — učenci naj se spoznajo z bližnjo in širšo okolico svojega kraja, predvsem z gledišča orientacije, poznavanja zgodovine NOB in gospodarsko-političnega življenja;

— preverijo naj poznavanje vojaških veščin (streljanje, poznavanje puške, orientacija itd.), hkrati pa doživijo dan v naravi v tekmovalnem, discipliniranem in kolektivnem duhu;

— analiza rezultatov naj služi kot osnova za nadaljnji pouk obrambe;

— obrambni dan šole mora postati sestavni del aktivnosti

družbenega okolja šole na področju SLO in DS.

V pripravo in realizacijo obrambnega dne se je najštevilneje vključila ZRVS iz Polja, Novega Polja, Zaloga in Dolskega, poleg učiteljev s šole pa so sodelovali še člani ZB, strelske zveze, radioamaterji kluba Adriatic, kolesarji društva Rog Franek, člani RK, taborniki odreda »Zvezda«, milica in vojska iz vojašnice.

Dne 8. junija se je 700 učencev, urejenih po desetinah, razkropilo po širši okolici šole. Reševali so različne naloge in se usmerjali proti Zalogu, Kašlju, Slapam, Fužinam, Urhu; učenci 5. razreda so se s kolesi odpeljali v Dolsko, učenci 6. razreda pa so obiskali kasarno. Na posameznih točkah v smeri pohoda so jih pričakali člani ZRVS in ZB, vpisali oceno v rešeno nalogo, nadzorovali sestavljanje in razstavljanje puške, na strelščih so člani strelske zveze vodili streljanje z zračno puško, radioamaterji so imeli stalno zvezo s ključnimi točkami pohoda. V vojašnici so starešine razkazovali uporabo

orožja, kolesarji so vodili kolesarsko kolono do Dolskega itd.

Ze zgodaj zjutraj so taborniki, ped šolo postavili svoj tabor, zaključek dne pa je pripravila milica, ki je s helikopterjem pristala na dvorišču šole, radovednim učencem razkazala notranjost helikopterja, predvsem pa dovolila učencem potipati tega ptiča. Najaktivnejše tri učence so popeljali na krožni polet nad Ljubljano.

Preveč prostora bi zavzelo popisovanje vseh drobnih dogodkov tega dne, zato le še nekaj misli iz analize, ki jo je šola organizirala po končanem dnevu:

— sicer uspešno organizirana akcija je opozorila na potrebo po še doslednejši organizaciji;

— v bodoče je potrebno vključiti vse dejavnike že v vsebinsko snovanje obrambnega dne;

— učence je potrebno vsebinsko pripraviti na obrambni dan.

Vsekakor gre šoli vse priznanje za uspešen obrambni dan, predvsem za mero odgovornosti do tega področja vzgoje mladih. Največja vrednost tega dne pa je bila v vključitvi mnogih dejavnikov iz širšega okolja šole, ki jim je obrambna vzgoja mladih v duhu SLO in DS sestavni del njihovih družbenih aktivnosti.

ZVONE ŠTRUKELJ